Okresný úrad Ružomberok
Odbor životného prostredia
Nám. A. Hlinku 74,
034 01 Ružomberok

Vybavuje:
Ing. Pavol Ladňák, tel.: 0911 118 886, e-mail.: ladnak@probim.sk

Vec: **Stanovisko generálneho projektanta stavby „Stavebné úpravy a modernizácia chovu rýb - prevádzka Biely Potok“, k písomnému stanovisku Združenia domových samospráv v konaní – Oznámenie o zmene v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.**

Dňa 15.11.2024 ste nás listom č. OU-RK-OSZP-2024/010378-012 zo dňa 15.11.2024, informovali o podaní písomného stanoviska Združenia domových samospráv (ďalej len ZDS) v konaní „Oznámenie o zmene“ v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. pre stavbu „Stavebné úpravy a modernizácia chovu rýb - prevádzka Biely Potok“. Lehota na vyjadrenie bola predĺžená listom č. OU-RK-OSZP-2024/010378-013 zo dňa 15.11.2024. Dňa 22.11.2024 nám bola doručená pozvánka na vykonanie konzultácií, listom č. OU-RK-OSZP-2024/010378-015.

V zmysle vyššie uvedeného Vám za spol. ProBim s.r.o., ako splnomocneného zástupcu spoločnosti Slovryb, a.s., Príbovce 258, 038 42 Príbovce, IČO: 31 577 156, predkladáme nasledovné stanovisko a vyjadrenia k jednotlivým bodom ZDS.

Stanovisko

Dôsledok klimatický zmien

Navrhované stavebné úpravy a modernizácie existujúceho chovu sú priamou reakciou na klimatické zmeny na našom území a predmetný zámer je len ďalším krokom predkladateľa v eliminácií týchto dôsledkov.

Prevádzkovateľ existujúceho chovného zariadenia rýb na Bielom potoku, ktorým je Slovryb, a.s. Príbovce (ďalej len prevádzkovateľ), dlhodobo rieši vplyv klimatických zmien a ich dopad na množstvo vody v rieke Revúca, ktorá primárne zásobuje chovné zariadenie vodou. Dlhotrvajúce horúce letá kombinované s nízkymi zrážkami (dažďové a snehové) spôsobujú sezónny pokles použiteľného objemu vody pre chovné zariadenie. Vzhľadom k tomu, že existujúci spôsob chovu je závislý na vysokom prietoku a množstve chovnej vody, spôsobujú sezóne výkyvy vody zásadný problém chovu rýb v predmetnom chovnom zariadení. V tejto súvislosti prevádzkovateľ v minulosti vybudoval vlastný sekundárny zdroj vody z horského prameňa, ktorý ma za cieľ eliminovať sezónne výkyvy vody v rieke Revúca. Postupom času je aj tento zdroj nedostatočný na kompenzáciu poklesu množstva vody v rieke Revúca.

V súvislosti s vyššie uvedením dopadom klimatických zmien prevádzkovateľ rieši aj otázku súvisiacu so zachovaním biokoridora rieky Revúca a súvisiacej biodiverzity napojenej na túto rieku v úseku, od bodu odberu vody pre chovné zariadenia až bo bod spätného vlievania, čo predstavuje cca 2km riečneho toku (ďalej len ovplyvnený tok). Prevádzkovateľ v tejto súvislosti vypracoval projekt revitalizácie vyššie uvedenej časti toku rieky Revúca. Tento projekt revitalizácie je v súčasnosti už v povoľovacom procese. Projektová príprava revitalizácie sa začala v auguste 2023 a bola dokončená v máji 2024, riešiteľom vyššie uvedeného bioekologického projektu je RNDr. Vladimír Druga – Ekospol.

Ciele stavebnej úpravy a modernizácie chovného zariadenia

Tak ako je uvedené v zámere, projekt primárne rieši elimináciu dôsledkov klimatickej zmeny v súvislosti s úbytkom vody v rieke Revúca, čo je hlavným a zásadným problémom chovu v existujúcom chovnom zariadení. Modernizáciou chovu dôjde k sekundárnym pozitívnym dopadom na biokoridor rieky Revúca a biodiverzitu ktorá je na tento tok naviazaná. V tejto súvislosti sú hlavné ciele nasledovné:

a) Zásadné zníženie potreby vody v chovnom zariadení pri zachovaní chovného objemu rýb
b) Zvýšenie prietoku vody v rieke Revúca na úseku ovplyvneného toku
c) V súvislosti s riešenou revitalizáciou ovplyvneného toku dôjde k stabilizácii riečneho biokoridoru
d) V rámci areálu dôjde k zníženiu zastavaných plôch, ktoré budú nahradené zatrávnením a zeleňou
e) V riešenom území budú dažďové vody primárne odvádzané do podzemných vôd, čo v súčasnosti nie je možné pre zastavanosť areálu
f) Strecha budovy poskytuje dostatočnú plochu pre umiestnenie fotovoltických panelov ako obnoviteľný zdroj elektrickej energie na čiastočné pokrytie vlastnej spotreby
g) Eliminácia negatívneho dopadu chovu na vodné vtáctvo a dravce v súvislosti so súčasnými opatreniami, ktoré eliminujú škody chovu spôsobené vodným vtáctvom a dravcami (napr. eliminácia potreby ochranných sieti)
h) Hospodársko-sociálny dopad v oblasti zamestnanosti a potravinovej sebestačnosti
A iné.

Vzhľadom k vyššie uvedeným environmentálnym skutočnostiam máme za to, že navrhovaný projekt bude mať pozitívny prínos pre riešené územie, v kontexte dlhodobých systémových krokov prevádzkovateľa. **Navrhované stavebné úpravy a modernizáciu areálu je nutné chápať ako systémové riešenie, ktoré prevádzkovateľ postupne a dlhodobo vykonáva.**

<u>Vyjadrenie k jednotlivým bodom ZDS</u>

1) *Namietame porušenie základnej zásady ochrany životného prostredia podľa §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. v dôsledku čoho zámerne vyhodnocuje vplyvy na životné prostredie spôsobom predpokladaným osobitnými právnymi predpismi určenými na ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia s priamym následkom nedodržania účelu zisťovacieho konania podľa §2 písm.a, písm.b a písm.e; spracovaný zámer nezabezpečuje vysokú a účinnú ochranu životného prostredia a neprispieva tak k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a následného schvaľovania projektov; nezistili a neopísali sa všetky priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti v dôsledku čoho, s nezískal odborný podklad pre nasledujúce povoľovacie procesy. Súčasne to predstavuje nesúlad a problém aj z hľadiska nového a účinného Nariadenia o zelených tvrdeniach (<u>https://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/search/simpleSearchHome.htm?rela</u>*
tions=NUTA%23%23T9-0131%2F2024
<<u>https://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/search/simpleSearchHome.htm?rela</u>

tions=NUTA%23%23T9-0131%2F2024&sortAndOrder=DATE_DOCU_DESC> &sortAndOrder=DATE_DOCU_DESC); tvrdenia, ktoré nie sú merateľne overiteľné je nutné považovať za greenwashing a v zmysle zásady predbežnej opatrnosti nie je možné závery uvedené v zámere akceptovať ako relevantné posúdenie vplyvov na životné prostredie a jeho zložky. Absentujú najmä ale nielen overiteľné tvrdenia na základe vyhodnotenia merateľných technických veličín regulovaných podľa zákona o ochrane ovzdušia, podľa vodného zákona a zákona o ochrane prírody a krajiny; zámer obsahuje iba neoveriteľné tvrdenia, ktoré sú síce spracované odborne spôsobilou osobou avšak z hľadiska exaktnej overiteľnosti sú nedostatočné. Keďže ide o Nariadenie EÚ, ide o primárne právo EÚ, ktoré je priamo vykonateľné a nevyžaduje sa vnútroštátna transpozícia a súčasne má nariadenie v zmysle čl.7 ods.2. Ústavy SR prednosť pred vnútroštátnym právom. Okresný úrad má povinnosť zámer vyhodnotiť aj vo vzťahu k Nariadeniu o zelených tvrdeniach, o ktoré týmto žiadame.

Odpoveď:
Námietka na porušenie základnej zásady ochrany životného **je irelevantná - neopodstatnená**, nakoľko „Oznámenie o zmene“ je plne v súlade s požiadavkami prílohy č. 8a zákona č. 24/2006 Z.z. Jedná sa o zmenu na existujúcom chovnom zariadení lososovitých rýb, ktorá je v činnosti viac ako 30 rokov. Samotný chov podlieha prísnym kritériám charakteristickým pre chov týchto druhov rýb, ktoré sú citlivé na kvalitnú vodu, manipuláciu, krmivo a pod.

V oznámení o zmene navrhovanej činnosti boli jasne definované a popísané negatívne aj pozitívne vplyvy. Podotýkame, že sa jedná o zmeny v existujúcom oplotenom areáli, bez nárokov na územný záber. Prevádzka je už zabehnutá a všetky rutinné činnosti má v súlade s legislatívnymi požiadavkami.

2) *V dôsledku novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredieč.272/2023 Z.z. účinnej od 01.04.2024 sa v dôsledku ustanovenia §64 ods.1písm.h na zisťovacie konanie neuplatňuje správny poriadok pričom zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie bližšie neupravuje ani proces ani náležitosti rozhodnutia. Z uvedeného vyplýva, že na zisťovacie konanie sa neuplatňuje celá tretia časť správneho poriadku vrátane ustanovení o ústnom pojednávaní či nahliadaní do spisov alebo vyjadrovaní sa k podkladom rozhodnutia; ale ani ustanovenia o rozhodnutí či spôsobe akým nadobudne právoplatnosť a vykonateľnosť. Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie však neobsahuje osobitné ustanovenia o procesnom spôsobe zabezpečenia konzultácie ale ani o všetkých náležitostiach rozhodnutia a tak je nepredvídateľné ako bude úrad procesne postupovať, aké náležitosti má mať rozhodnutie a ako má byť zabezpečená konzultácia, ktorú má úrad povinnosť zabezpečiť a verejnosť má nárok sa jej zúčastniť (§63 zákona EIA); nejasné sú aj všetky náležitosti rozhodnutia a spôsob kedy a ako bude právne pôsobiť. Tým sa celý proces zisťovacieho konania stáva nepredvídateľným a priamo porušujúcim čl.6 ods.4 Aarhuského dohovoru ukladajúcim právo verejnosti ovplyvniť projekt v čase keď sa to dá efektívne ako aj pôsobí priamo proti čl.6 ods.5 Smernice o EIA, ktorý ukladá povinnosť členskému štátu zabezpečiť podrobné inštrukcie o tom ako sa verejnosť môže konzultácií zúčastniť. Požadujeme teda realizáciu konzultácie ako aj jasnú, predvídateľnú a dopredu zrozumiteľnú informáciu o tom, ako sa konzultácia s verejnosťou uskutoční a ako jej výsledok bude vplývať na povolenie a realizáciu navrhovanej činnosti.*

Odpoveď:
Navrhovateľ rešpektuje postavenie verejnosti v procese zisťovacieho konania a súčasne rešpektuje platnú legislatívu SR, v tejto súvislosti pokladáme postup Okresného úradu v Ružomberku za správny. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti bolo riadne zverejnené na webovej doméne MŽP SR www-enviroportal.sk a takisto mesto Ružomberok zverejnilo oznámenie o zmene na úradnej tabuli a svojom webovom sídle.

Odborné pripomienky ZDS a otázky v súvislosti s projektom:

1) *V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia*

zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti. Pýtame sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?

Odpoveď:
Zmierňujúce opatrenia sú uvedené v oznámení o zmene. Už zo samotnej povahy navrhovanej činnosti sa jedná o jednoznačne lepšie riešenie chovu rýb, kde hlavným prínosom je úspora chovnej vody z rieky Revúca. Sekundárne dopady navrhovanej modernizácie chovu sú napr. v súčinnosti riešeného projektu revitalizácie rieky Revúca na úseku ovplyvneného toku tak, ako je uvedené v úvode tohto stanoviska.

V súčasnej dobe nie sú stanovené presné požiadavky na životný cyklus stavby ani legislatívne platné zákony, či smernice pre dosiahnutie uhlíkovej neutrality, aj napriek tomu, zámer počíta s už naznačeným smerovaním udržateľnej budúcnosti (*vízia európskej politiky Fit for 55*). Jedná sa predovšetkým o elimináciu zastavaných plôch, ktoré budú nahradené zeleňou, kompenzáciu prevádzkovej potreby elektrickej energie z distribučnej siete vybudovaním resp. prípravou strechy pre fotovoltickú elektráreň, časť strechy bude vegetačná strecha, použitím stavebných materiálov ktoré v budúcnosti je možné recyklovať alebo opätovne použiť. Pri búracích prácach betónových konštrukcií bude vybúraný betón drvený na mieste staveniska a betónová drť bude použitá ako podkladová vrstva stavby, čím sa v súčasnosti eliminuje dopad výstavby na životné prostredie tak pri odvoze odpadu, ako aj pri ťažbe štrku a jeho doprave na stavenisko. Samotná prevádzka nemá energetickú požiadavku na vykurovanie budovy s výnimkou malej administratívnej časti, ktorá bude spĺňať požiadavky energetickej hospodárnosti, a iné.

K udržateľnosti a ochrane životného prostredia prispieva predovšetkým požitie RAS technológie pre inovatívny chov lososovitých rýb, ktorý je na najvyššej úrovni súčasného poznania v oblasti chovu rýb. Tento systém sa využíva aj pre chov morských rýb na zemskom povrchu, čo eliminuje napr. morský rybolov.

Zásadným a dlhotrvajúcim efektom udržateľnosti je už vyššie uvedená minimálna potreba chovnej vody. Z uvedeného vyplýva, že prebytočná voda ktorá v súčasnosti preteká rybochovným zariadením, bude na budúce roky znovu pretekať na úseku ovplyvneného toku. Uvedený dopad je zásadný pre biokoridor a biodiverzitu na úseku ovplyvneného toku rieky revúca.

2) *Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (<http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav>http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody (<https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal _sk> https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_ sk) a možnosti jej uplatnenia.*

ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne napĺňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom

sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie).

Podľa čl. 6 ods.4 Aarhuského dohovoru „Každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne."; podľa čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru „Každá Strana, ak je to primerané, podnecuje potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadaním o povolenie jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti.". Je právom každého sa zaujímať o životné prostredie a je právom každého intervenovať v prospech jeho zlepšovania a ochrany.

Bez zmien vo vnímaní spoločnosti, štátu, samospráv a investorov sa nikam nepohneme; staré modely fungovania musia nahradiť moderné a zákonom predpokladané. Ide o praktickú aplikáciu quintuple helix modelu

(<https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_framework> https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_framework),

ktorý je základným kameňom zelenej agendy EÚ ako jej základná „kompetenčná" metodika. Schématicky jeho fungovanie opisujú nasledovné diagramy: prvý z hľadiska „kompetenčného", druhý z hľadiska funkčného vymedzenia (ten uvádzame až v ďalšom bode vyjadrenia):

V centre – spoločnom prieniku sa stretávajú snahy a úsilie vlády a mestských administratív (government), podnikateľov a investorov (Industry) ako aj odbornej verejnosti a vzdelávacích inštitúcií, vedeckých inštitúcií (Academy) a občianskeho sektora (Civil Society). Všetci pôsobia v životnom prostredí (Environment), ktoré sa už nevníma len ako prírodné prostredie (čo je prekonaný koncept) ale aj ak ako sociálne prostredie, ekonomické prostredie, politické a spoločenské prostredie, kultúrne prostredie a ich súhra. V procesnom znázornení ide o nikdy sa nekončiacu špirálu vzájomného ovplyvňovania sa uvedených aktérov spolupôsobiacich tak, aby sa „človek staral o vlastnú krajinu resp. mesto/dedinu":

Ak sa budeme všetci správať, ako sme naznačili vyššie, vytvoríme podmienky k udržateľnému rozvoju nielen v územnom či ekologickom slova zmysle ale aj v ekonomickom, sociálnom a hospodárskom slova zmysle. Nie je to prejavom autokratickej snahy ZDS a jeho predsedu vnútiť svoj pohľad na svet, je to snahou o implementáciou oficiálneho modelu fungovania Európskej únie, ktorý sa uplatňuje ako metodika napríklad pri každom vyhodnocovaní projektov financovaných z prostriedkov EÚ.

Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný socio-hospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA? Akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda

(<https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk> https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk)?

Žiadame, aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.

Odpoveď:
Tak ako je uvedené vyššie v odpovediach, navrhovateľ plne rešpektuje platnú legislatívu SR a nikomu neupiera zákonne sa vyjadriť k jeho zámerom a aktivitám ktoré vykonáva v rámci svojej činnosti. Dôkazom vyššie uvedeného tvrdenia je toto predmetné konanie a účasť ZDS (Bratislava) v konaní. V súvislosti s vyššie uvedeným, každý kto má záujem o veci verejné a o ochranu životného prostredia, môže oficiálnou cestou vstúpiť do predmetného konania a vyjadriť vlastný pohlaď na predmetnú činnosť. Podmienkou akceptovania pripomienky je jej objektivita, legislatívna platnosť a dá sa akceptovať aj dobrý úmysel bez podpory legislatívy pokiaľ je z ekonomického hľadiska únosný.

Predložený zámer reflektuje na fakt, aby čo najmenej zaťažoval dotknuté územie. Všetky opatrenia na zmiernenie vplyvov sú uvedené oznámenia o zmene. Zároveň už samotný projekt obsahuje návrhy technického a technologického riešenia, ktoré zásadným spôsobom prispievajú k zlepšeniu životného prostredia v širšom kontexte napr. zásadná zmena chovu rýb systémom RAS, eliminácia zastavaných plôch a ich náhrada zeleňou, odvádzanie zrážkových vôd do podzemných vôd, časť strechy je riešená ako extenzívna vegetačná strecha ...

Poznámka: Subjektívne názory ZDS o tvorbe spoločnosti **sú irelevantné**.

3) *Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (<https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html> https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa lokalita Ružomberok nachádza v 1. stupni ohrozenia horúčavami, 1. stupni ohrozenia suchom a 7. stupni ohrozenia povodňami.*

Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe.

Klimatickú krízu neustále podceňujeme; krátkodobé (politické) záujmy vďaka populistickým politikám často „víťazia“ nad dlhodobými stratégiami (prírodné) zlepšenia globálnych klimatických podmienok smerom k udržateľnej adaptácii (<https://shorturl.at/hjlr4> https://shorturl.at/hjlr4). Pre plné pochopenie problému ako aj ďalšie odborné poznatky na túto tému a jej vzťah k hospodárstvu a zvyšovaniu životnej úrovne je možné sa dozvedieť v odbornej štúdii OECD ohľadne klimatických zmien a analýzy bodov z ktorých niet návratu: https://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en.

Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy?

Odpoveď:
Platí úvod tohto stanoviska. Navrhovaná modernizácia je len ďalším krokom prevádzkovateľa na elimináciu dopadov klimatickej zmeny na našom území, ktoré podporujú už rozbehnuté, schválené alebo realizované opatrenia prevádzkovateľa.

4) Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for55“(<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fitfor55/>https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>https://euobserver.com/climate/152419).
Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?

Odpoveď:
Odpoveď je zhrnutá v bode č.1). „Odborné pripomienky ZDS ...“. Návrh je súborom riešení a opatrení ktoré sú základom pre udržateľnosť v celom kontexte.

5) *Energetická efektivita, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne <https://ec.europa.eu/info/news/focus-energy-efficiency-buildings-2020-feb-17_en> tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie.*
Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.
Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: <https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energetic ke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/> https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energetick e-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií?

* *Zabudované emisie sú nepriamym vplyvov stavby spôsobenej výrobou stavebných materiálov.*

Emisie z vykurovania a chladenia budú klesať s nástupom energeticky úsporných budov a nižšou spotrebou fosílnych palív. Pri ďalšom ozeleňovaní stavebného sektora treba znížiť emisie, ktoré vznikajú pri výrobe stavebného materiálu, pri stavbe budovy a jej demolácii. Sektor budov je v Európskej únii zodpovedný za 36 percent emisií skleníkových plynov.
Doposiaľ sme sa z hľadiska energetickej a emisnej náročnosti zaoberali predovšetkým emisiami pri prevádzke budovy, teda tými, ktoré vznikajú pri vykurovaní a chladení. V minulosti, keď sa nestavali energeticky vysoko efektívne budovy, tvorila fáza prevádzky viac ako 90 percent emisií celého životného cyklu budovy. Keďže európske budovy budú v dôsledku klimatických politík čoraz energeticky účinnejšie a poháňané obnoviteľnými zdrojmi energie, do centra pozornosti sa čoraz viac dostávajú takzvané zabudované emisie. Tie vznikajú pri výrobe stavebných materiálov, pri výstavbe budovy, demolácii a odstránení stavby.

Na vstupoch (výroba stavebných materiálov) ide o nepriamy vplyv na inom mieste, ktorý môže byť predmetom posudzovania iných zámerov (napr. cementáreň a fabrika na výrobu stavebných dielov) a treba uvažovať s tým, aby sa bilancia nezapočítavala dva krát. Na výstupoch je to priamy vplyv v podobe tvorby stavebných odpadov, ktoré je však možné ďalej spracúvať. Z uvedeného dôvodu žiadame o vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru a to najmä nepriamych vplyvov pri výrobe stavebných materiálov a priamych vplyvov v dôsledku demolície či dekonštrukcie stavieb či iných častí projektu.

Odpoveď:
Odpoveď je zhrnutá v bode č.1). „Odborné pripomienky ZDS ...“. Návrh je súborom riešení a opatrení ktoré sú základom pre udržateľnosť v celom kontexte.

6) *Žiadame vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov, ktoré sme zverejnili tu:<https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/>https://enviroportal.org /portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/. Žiadame však navrhovateľa, aby všeobecne zrozumiteľným spôsobom v doplňujúcej informácii uviedol, ktoré hlavné environmentálne vplyvy identifikoval, aké environmentálne ciele sledoval pri ich riešení sledoval a ako ich navrhuje dosahovať a akými opatreniami zmierňuje svoj zásah do životného prostredia; taktiež aby uviedol všetky argumenty, prečo si považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a celospoločensky prospešný.*

Odpoveď:
Viď úvodné „Stanovisko“ a súhrnná informácia je obsiahnutá v bode č.1). „Odborné pripomienky ZDS ...“.

Stanovisko k bodu 6:
ZDS nie oprávnenou ani štátnou inštitúciou, ktorá má oprávnenie určovať oblasti záujmu sledovania životného prostredia alebo vyhodnocovania projektov, v tejto súvislosti **je požiadavka irelevantná**.

7) *Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimati ckej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamena-pre-slovensko/> https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatic kej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamena-pre-slovensko/); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.*

Odpoveď:
Tak ako je uvedené vyššie v odpovediach, navrhovateľ plne rešpektuje platnú legislatívu SR. Prednáška na konferencií a jej záver nie je zákonodarným subjektom, v tejto súvislosti je požiadala ZDS v bode 7 **irelevantná.**

8) *Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí;*

rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.

Odpoveď:
Požiadavka ZDS je **irelevantná,** nakoľko navrhovaná zmena je plánovaná v existujúcom oplotenom areáli navrhovateľa bez nárokov na ďalší územný záber. V súčasnej dobe je požiadavka irelevantná aj z pohľadu súkromného vlastníctva technickej infraštruktúry, kde mesto/obec nemá komplexnú súhrnnú informáciu o pláne a čase rozvoja tejto infraštruktúry.

Pre navrhovaný zámer je vydané „Záväzné stanovisko“ UHA Ružomberok o súlade navrhovaného zámeru s územným plánom.

9) *Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č.2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č.269/2010 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§16a ods.3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko. Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.*

Odpoveď:
Podrobný popis nakladania s vodami je uvedený v časti III.2.2.3. a III.2.3.2. Požiadavku ZDS na vypracovanie odborného posudku resp. znaleckého posudku považujeme (§16a vodného zákona) **za neopodstatnenú, nakoľko sa jedná o modernizáciu existujúcej prevádzky, kde preukázateľne dochádza k ekologickému „lepšiemu“ nakladaniu s vodami, tak s povrchovými vodami v rieke Revúca ako aj v podzemných vodách, kde čisté dažďové zrážky budú zásobovať podzemné vody, čo v súčasnosti nie je možné.** Uvedené je v súlade s požiadavkami ZDS aby bola zapracovaná modrá infraštruktúra v projekte a v globálnom pohľade sa jedná o ideové plnenie vízie európskej politiky Fit for 55 na ktorú sa ZDS taktiež odvoláva.

10) *Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa §5 až §7 zákona o ovzduší a §27 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č.549/2007 Z.z. . Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§6 vyhlášky č.549/2007 Z.z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnú aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt.*

Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie (<https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdrav ie.html> https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdravi e.html) a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.

Odpoveď:
Požiadavka **je neopodstatnená**, nakoľko technológia chovu rýb nie je žiadnym zdrojom znečisťovania ovzdušia, v areáli sa nenachádzajú ani žiadne energetické zdroje znečisťovania ovzdušia.

11) *Žiadame vyhodnotiť súlad s limitmi akustického zaťaženia v denných aj nočných hodinách podľa zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č.549/2007 Z.z. v aktuálnom znení.*

Odpoveď:
Požiadavka **je neopodstatnená**, nakoľko lokalita chovu rýb sa nachádza mimo zastavaného územia, najbližšie objekty bývania sa nachádzajú mimo dosahu prevádzky chovu rýb. Súčasne platí, že chov rýb nie zásadným producentom akustického zaťaženia, dominantné akustické zaťaženie vytvára doprava hlavnej dopravnej infraštruktúry v území.

12) *Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa §28 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa §29 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z.*

Odpoveď:
Požiadavka **je irelevantná**, nakoľko prevádzka chovu rýb nie je zdrojom elektromagnetického žiarenia, ani sa nevyužívajú žiadne zariadenia emitujúce takéto žiarenie.

13) *Žiadame vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom o odpadoch a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosť pôvodcu odpadu.*

Odpoveď:
Požiadavka **je neopodstatnená**, nakoľko existujúca prevádzka nakladá s odpadom v zmysle platnej legislatívy SR a zámer rieši uvedenú problematiku už v rámci konceptu.

Komunálny odpad vznikajúci počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti bude zneškodňovaný v súlade so všeobecne záväzným nariadením mesta Ružomberok. Všetky separovateľné druhy odpadu sú a budú aj po zmenách zhromažďované v samostatných kontejneroch. Nebezpečný odpad bude zhromažďovaný vo vyhradenom priestore zabezpečenom v zmysle § 8 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z. a zhodnocovaný /zneškodňovaný prostredníctvom oprávnenej organizácie...

14) *Žiadame v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber:*

• komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou • kovov označeného červenou farbou • papiera označeného modrou farbou • skla označeného zelenou farbou • plastov označeného žltou farbou • bio-odpadu označeného hnedého farbou

Odpoveď:
Požiadavka je **irelevantná**, Mesto Ružomberok má zavedený separovaný zber odpadu, ktorý je záväzný aj pre všetkých prevádzkovateľov na území mesta.

Návrhy zmierňujúcich, kompenzačných opatrení a návrh adaptačných a mitigačných opatrení na zmiernenie prejavov klimatickej krízy

15) *Mapa regionálnej kvality zónuje Slovensko do niekoľkých tried environmentálnej kvality: Zelené zóny predstavujú nenarušenie životné prostredie, žlté zóny predstavujú územie s mierne narušeným prostredím (prevažne poľnohospodárstvom), tmavopieskové predstavujú narušené*

územia, fialové značne narušené prostredie a červené zóny predstavujú silno narušené prostredie.
Rozsah, kvalita a kombinácie zmierňujúcich a eliminačných opatrení je nutné voliť aj v závislosti od typu narušenej kvality tak, aby sa naštartovala prirodzená obnova biodiverzity.

Žiadame, aby minimálne 30% rozlohy dotknutej plochy bolo určené na environmentálne opatrenia na nezastavaných ani inak nepostihnutých plochách.

Odpoveď:
Požiadavka je **neopodstatnená**, nakoľko lokalita sa nachádza mimo zastavaného mesta Ružomberok v lokalite, kde prevažujú prírodné prvky krajiny, vrátane chránených území. Chov rýb nie je činnosťou s výrazným vplyvom na dotknuté územie**. Naviac prevádzkovateľ vykonáva opatrenia na zabezpečenie biokoridora rieky Revúca a biodiverzity jej okolia v úseku ovplyvneného toku.** Viď úvodné „Stanovisko".

16) *Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1> https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf -17.odsek-1) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13>https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13).*

Odpoveď:
Zmierňujúce opatrenia sú obsiahnuté v zámere alebo sú špecifikované v rámci tohto stanoviska a odpovedí na otázky ZDS.

Žiadosti ZDS bez odsekov

Časť 1.

Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (<https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf>https://www.pocitamesvodou.cz/wp-ontent/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf):

** Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (<https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf>https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf)*

**Rašeliniská <https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/?cst=0cb0b542e91df114274334bba6364213c6bdd3a7>https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/*

**Dažďové záhrady*

Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostabilizačnej úlohe.

** Biosolárne strechy tvorené kombináciou vegetačnej strechy a fotovoltiky*

Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektráreň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.

alebo alternatívne tvorenej umelým mokraďovým biotopom:

** Zelené fasády*

Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území.

** Zelené parkoviská*

Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podložia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením. V prípade nevhodných hydrogeologických podmienok ich varianta zabezpečuje lepšie nakladanie s vodami v „reťazci" opatrení.

** Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia; myslí sa tým nielen počet ale aj umiestnenie, aby svojou korunou tieto 4 parkovacie státia tienili. Koreňovú sústavu pri tom je potrebné zakladať tzv. švédskym systémom: alebo ako alternatívu použiť systém tzv. stromových buniek:*

** Parkovacie státia samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.*

Odpoveď:
Prvky modrozelenej infraštruktúry sú primerane aplikované už v koncepte riešenia a sú obsahom zámeru. Podrobne sú špecifikované aj v rámci tohto stanoviska a odpovedí na otázky ZDS.

Projekt obsahuje návrhy technického riešenia, ktoré prispievajú k zmierneniu vplyvov. Časť strechy je riešená ako extenzívna vegetačná strecha, samostatný stavebný objekt tvoria sadové úpravy areálu za účelom eliminácie spevnených plôch ...

Časť 2.

Návrhy vo veci samej a všeobecné ustanovenia

Vzhľadom na charakter zámeru nepožadujeme ďalšie posudzovanie; objasnenie, dopracovanie a dovysvetlenie v kontexte vytýkaných nedostatkov žiadame vyriešiť v rámci ďalšieho dokazovania v zisťovacom konaní. V rámci rozhodnutia podľa §29 ods.13 v časti výroku o podmienkach žiadame do tejto časti rozhodnutia zahrnúť aj všetky nami navrhované opatrenia alebo im z hľadiska environmentálneho úžitku a ekosystémovej funkcionality ekvivalentné.

Žiadame vyššie uvedené informácie o životnom prostredí a vplyvoch zámeru na životné prostredvyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.

Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk> https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk.

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

• Zásady Integrity konania ZDS: <https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/>https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/
• Environmentálne princípy činnosti ZDS: <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/>https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia
účasťou v povoľovacích konaniach pričom v tejto oblasti predseda ZDS študuje právo a súčasne vykonáva aplikovaný výskum

(<https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89> https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89).
ZDS sa snaží, aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelenej transformácie (<https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk> https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk) a to výlučne prostredníctvom budovania materiálneho právneho štátu v tejto oblasti. ZDS je bez politickej afiliácie a nemá žiadnu politickú agendu. ZDS má za to, že životné prostredie patrí všetkým a záujem na jeho zlepšovaní si nikto nemôže privlastňovať a to ani biznisovo ale ani politicky. Životné prostredie patrí všetkým ľuďom bez rozdielu a záujem na jeho zlepšovaní je právom a zodpovednosťou každého a všetkých.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

Odpoveď:

- ZDS nepožaduje ďalšie posudzovanie s čím sa stotožňujeme
- Informácie o správnom konaní nespadajú do našej kompetencie a pôsobnosti
- Subjektívne názory ZDS neobsahujú vecnú rovinu a sú irelevantné

Záver

Tak ako je uvedené v úvode tohto stanoviska, kde uvádzame, že navrhované stavebné úpravy a modernizáciu areálu je nutné chápať ako systémové riešenie, ktoré prevádzkovateľ postupne a dlhodobo vykonáva. Tento zámer je len ďalším krokom navrhovateľa k environmentálno-sociálnej udržateľnosti.

ProBim s.r.o.
Projekčná a architektonická kancelária
Priekopská 53, Martin - Priekopa, 036 08
IČO : 47 902 825 tel:0911 118 886
DIČ : 2024135850 tel:0910 930 277

V Martine 25.11.2024

.....
Ing. Pavol Ladňák
konateľ spol. ProBim s.r.o.

Všeobecná agenda

KÓPIA

Všeobecná agenda

Predmet	Stanovisko generálneho projektanta stavby „Stavebné úpravy a modernizácia chovu rýb - prevádzka Biely Potok“,
Text	Dňa 15.11.2024 ste nás listom č. OU-RK-OSZP-2024/010378-012 zo dňa 15.11.2024, informovali o podaní písomného stanoviska Združenia domových samospráv (ďalej len ZDS) v konaní „Oznámenie o zmene“ v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. pre stavbu „Stavebné úpravy a modernizácia chovu rýb - prevádzka Biely Potok“. V tejto súvislosti podávame naše stanovisko. vybavuje: Ing. Pavol Ladňák, e-mail: ladnak@probim.sk, tel. č. 0911 118 886

Číslo spisu	*Por.č.záznamu*	*Číslo záznamu*	*Dátum prijatia*	*Forma originálu*
		0034328/2024	*26.11.2024*	*hodnoverná elektronická*

Doručenka

KÓPIA

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ	ico://sk/47902825
Prijímateľ	ico://sk/00151866_10247

Informácie o doručovaní

Dátum a čas doručenia	26.11.2024 07:22:49

Doručovaná správa

Identifikátor správy	81cbd1a5-5b78-4b0a-a34a-780e30b55de8

Kontrolný súčet

Kanonikalizácia	http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315
Typ digitálneho odlačku	http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#rsa-sha256
Digitálny odtlačok správy	6NntbTiI2RsVJ3u47qybI0JHFPlKRBNhFOCuuAGYhOo=

Prílohy

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu	ba21d692-f2e6-4974-a3ec-4964d46df504

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu	45afccaa-c7bd-49c2-a9a1-d3d3b2a1cc0e

KÓPIA

Výsledok informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe

Typ výsledku informatívneho overenia: Predbežné

Informácie o overovanej správe

Predmet správy: Odbor životného prostredia
Odosielateľ: ico://sk/47902825
Identifikátor správy: 81cbd1a5-5b78-4b0a-a34a-780e30b55de8
Značka odosielateľa: ProBim s.r.o.

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

Vseobecna_agenda.asice

Podpísal/a: CN=Pavol Ladňák, GIVENNAME=Pavol, SURNAME=Ladňák, L=Martin, C=SK, SERIALNUMBER=PNOSK-7310287688
Platnosť: Platná
Legislatívny typ: Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečať

Dátum a čas kvalifikovanej časovej pečiatky (UTC): 26.11.2024 06:21

Podpísané dokumenty

- Vseobecna_agenda.xml

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC):	26.11.2024 06:22
Deklarovaný dátum a čas podpisu (UTC):	26.11.2024 06:21
Vydavateľ certifikátu:	C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig a.s., CN=SVK eID ACA2
Sériové číslo certifikátu:	28675587371598266681432

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

01a_Stanovisko k ZDS_pod.pdf

Tento objekt nie je podpísaný

Služba overenia podpisov a pečatí nie je kvalifikovanou službou validácie kvalifikovaných elektronických podpisov a kvalifikovaných elektronických pečatí v zmysle článku 33 a 40 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014.

Číslo spisu *Por.č.záznamu* *Číslo záznamu* 0034328/2024 *Dátum prijatia* 26.11.2024 *Forma originálu* hodnoverná elektronická

Potvrdenie o odoslaní podania KÓPIA

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ	ico://sk/47902825
Názov odosielateľa	ProBim s.r.o.
Identifikátor odosielateľa	47902825
Prijímateľ	ico://sk/00151866_10247
Názov prijímateľa	Okresný úrad Ružomberok
Identifikátor prijímateľa	00151866

Odoslaná správa

Identifikátor správy	81cbd1a5-5b78-4b0a-a34a-780e30b55de8
Predmet správy	Odbor životného prostredia
Značka odosielateľa	ProBim s.r.o.
Značka prijímateľa	OU-RK-OSZP-2024/010378-012
Dátum a čas prijatia	26.11.2024 07:22

KÓPIA

Výsledok informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe

Typ výsledku informatívneho overenia: Úplné

Informácie o overovanej správe

Predmet správy: Odbor životného prostredia
Odosielateľ: ico://sk/47902825
Identifikátor správy: 81cbd1a5-5b78-4b0a-a34a-780e30b55de8
Značka odosielateľa: ProBim s.r.o.

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

Vseobecna_agenda.asice

Podpísal/a: CN=Pavol Ladňák, GIVENNAME=Pavol, SURNAME=Ladňák, L=Martin, C=SK, SERIALNUMBER=PNOSK-7310287688
Platnosť: Platná
Legislatívny typ: Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečať

Dátum a čas kvalifikovanej časovej pečiatky (UTC): 26.11.2024 06:21

Podpísané dokumenty

- Vseobecna_agenda.xml

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC):	26.11.2024 06:22
Deklarovaný dátum a čas podpisu (UTC):	26.11.2024 06:21
Vydavateľ certifikátu:	C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig a.s., CN=SVK eID ACA2
Sériové číslo certifikátu:	28675587371598266681432

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

01a_Stanovisko k ZDS_pod.pdf

Tento objekt nie je podpísaný

Služba overenia podpisov a pečatí nie je kvalifikovanou službou validácie kvalifikovaných elektronických podpisov a kvalifikovaných elektronických pečatí v zmysle článku 33 a 40 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014.

Číslo spisu *Por.č.záznamu* *Číslo záznamu* 0034328/2024 *Dátum prijatia* 26.11.2024 *Forma originálu* hodnoverná elektronická